

BÁNYÁSZ

A M. N. MUZEUM
KÖNYVTÁRÁBÓL

A Salgótarjáni Szénmedence Bánya- és Kohómunkásai Gazd. Szakegyesületének Hivatalos Közlőnye.

Felelős szerkesztő:
CSÓKA VENDEL.
Kiadó:
FAJD PÁL.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Salgótarján, Vasút-utca 4. szám.
Megjelenik minden hó 1. és 15-én.

Előfizetési ár 1/4 évre 80 fill. (10.000 K.)

Egyes szám ára 16 fillér. (2000 K.)

A fejlődés útján.

Állomáshoz értünk, ahol kis pihe-
nőt kell tartanunk, hogy új erőt me-
rithessünk a további küzdelemre.

Ugyanis a salgótarjáni szénmedence
összmunkásságának a kívánságára,
a szakmányok rendezése és egyéb
sérelmek orvoslása érdekében bead-
vánnyal fordult a vállalat igazgatósá-
gához. Ezen beadványban foglaltaknak
az elintézése meg fogja mutatni egye-
sületünknek a hatalmát. Ebből fogjuk
az újabb erőt meríteni a további mun-
kára, ugyancsak ez fogja megmutatni
az ország többi bányatelepein dolgozó
bányamunkásságnak a helyes utat,
amelyen a jövő boldogulását megtalál-
hatják.

Egyesületünk országos kiépítésével
az a célunk, hogy a bányamunkássá-
got egy táborba tömörítsük és egysé-
gesen vivja meg harcát a tőkével. —
Ezt a harcot a bányamunkásság ér-
dekében eredményesen csakis egye-
sületünk keretében lesz lehetséges,
mert egyesületünk irányítása kizárólag
a bányamunkások kezében van.

Kötelességet teljesítünk, amikor a
bányamunkásság figyelmét felhívjuk
arra a toborzásra, amely a különböző
bányatelepeken folyik. — Mindenki a
bányamunkások között igyekszik tagot
gyűjteni. Kérdezzék meg az odatola-
kodókat, mutassák meg, mit tudnak
felmutatni abból, amit eddig a mun-
kásság érdekében cselekedtek és mond-
ják meg nekik, hogy nem elég az, ha
valaki nyugalmazott tábornok, állam-
titkár, törvényszéki bíró, vagy tanító
és az ezekhez hasonló tisztségek és
rangok viselői. De ugyancsak nem ele-
gendő, ha valaki hangzatos pártci-

mekkel jelentkezik, mert a munkás-
ság már megelégedte a sokféle párt-
jelzőket, most már gazdasági téren
akarja helyzetét megjavítani. Azt pe-
dig csakis kizárólag a gazdasági szer-
vezetek útján lehetséges, amelyek fe-
lette állanak minden politikai pártnak
és nem engedik a gazdasági szerve-
zeteket politikai pártok alárendelt in-
tézmenyévé süllyeszteni.

A Salgótarján vidéki bányamunká-
sok ezt a korszakalkotó munkát kezd-
ték meg és már a kezdet elején be-
igazolódtak munkájuk helyes irányba.
Ebben a munkában fogja őket követni
nemcsak a bányamunkásság, hanem
az összmunkásság is.

Minden szakszervezetben általános
a zugolódás azért, mert a szerveze-
tekben számtalanszor politikai célok
érdekében feláldozzák a munkásság
gazdasági érdekeit. — A munkásság
szempontjából a gazdasági érdekkép-
viselő a fontos, az élet és a megél-
hetés az első és csak azután jöhet a
politika.

Azt viszont a munkásság nem fogja
tűrni, hogy az által, hogy szakmája
szakszervezetének tagjává vált, ugyan-
akkor bármely politikai párt a maga
részére könyvelje el és ez azt jelenti,
hogy politikai jogait meggyőződése
ellenére legyen kénytelen gyakorolni.
A munkásság tudni fogja, hol gyako-
rolja politikai jogait. A pártok igye-
kezzenek a munkásság érdekeit szol-
gálni és akkor az fogja megkapni a
munkásság bizalmát, aki ebben a mun-
kában a legtöbbet nyújtja a munkás-
ságnak.

Országgyűlési képviselő választás.

Az egész ország hangos a választási agi-
tációktól. A bányatelepeket sem kímélik
külömböző pártállású agitátorok, politikai
céljaik megnyeréséért. De különösen nagy
figyelemmel kísérik a salgótarjáni szénmeden-
cében dolgozó bányamunkások magatartását
a választásokat illetően. A salgótarjáni szén-
medence bányamunkásai megalakulásuk
alkalmával világosan, félreérthetetlenül le-
szögezték álláspontjukat, amidőn azt mond-
ták, hogy az Egyesület tagjait politikai meg-
győződésük gyakorlásában nem kívánja be-
folyásolni, szabad elhatározást biztosítanak

részükre. De nem mulaszthatjuk el, hogy a
választások óta lezajlott eseményekkel, mind
annak ellenére, hogy mi az Egyesületünket
minden politikai párton felül helyeztük, ne
foglalkozzunk, mert a lezajlott események
azt részükre szükségessé teszik. Külömböző
kortes fogásokkal jelennek meg a munkásság
között, természetesen minden politikai párt
egyesületünket a maga javára kívánja el-
könyvelni.

A szociáldemokrata párt hivatalos sajtója
a „Népszava” az összbizalmitestület hozott
határozatát elferdítve, a valóságnak meg nem

felelőleg közli, hogy a bizalmi testület Baticz
Gyula szociáldemokrata párt jelöltje mellett
foglal állást. Az egységes párti kortesek
pedig ugyancsak azzal érvelnek a telepeken,
hogy az Egyesület vezetőségei egységes párti
jelölt mellett foglalnak állást. A fenti állítá-
sokkal szemben kénytelenek vagyunk hang-
súlyozni, hogy mi sem az egyik, sem a másik
jelölt mellett nem foglalunk állást. Szabad
az elhatározása mindenkinek, mindenki csele-
kedjen meggyőződése szerint s ezt tesszük
azért, mert tanítómestereinktől azt tanultuk,
hogy az igazi demokrácia csak úgy érvénye-
sülhet, ha az minden erőszakoskodástól
mentes és így nem tartjuk összeegyeztető-
nek, hogy bárkivel szemben is a vezetésünk
alatt álló tömegeket befolyásolnók. De még
ha akarnók, akkor sem tehetnők, mert
hiszen a kivállással kapcsolatosan a salgó-
tarjáni bányamunkásságot, olyan sok és meg-
nem érdemlő sérelem érte, amely sérelmek
a munkásság lelkiületében súlyos sebeket
ejtett. Nem egyszer hangoztatta a salgótar-
jáni munkásság, hogy az egyesületből való
kivállásával egyidejűleg a szociálista pártból
nem vált ki és szociálistának valja magát.
Mindezen hangoztatások dacára a „Nép-
szava”, a párt hivatalos sajtója, valamint a
párt hivatalos fórumai, már hetek óta a
leggaládabb rágalmakat intézték a kivált
munkások és vezetők ellen. Igen is le kell
szögezni, hogy ezen támadások a salgótar-
jáni munkásságra befolyással vannak a
választásokat illetően. Sérelemként hatott
a salgótarjáni munkásságra azon körülmény,
hogy a szociáldemokrata párt a bányamun-
kásságot, a jelölésnél teljesen mellőzte.

Végignézzünk a jelöltek névsorán, ott látjuk
a szakmák jelöltjeit, csak a bányamunkások
azok, akik nem jutottak ahhoz a megleszte-
léshez, hogy belőlük is valakit jelöltek volna.
A párt 1922-es nemzetgyűlési választásoknál
a bányászok segítségével 4 mandátumhoz
jutott. A jelenlegi választásoknál még nem
tudjuk mi lesz az eredmény, egyet azonban
már látunk és ez az, hogy a pártvezérek a
bányamunkásságot mandátum szerzéshez
ugyan szeretnék felhasználni, azt azonban
nem látják, hogy a szakmát is képviselőhez
kellene juttatni. Így azután magától adódik,
hogy a bányamunkásság, aki minden esetben
önfeláldozás révén is megtette a köteleessé-
gét a pártjával szemben és a pártvezérek
támogatásával, lassan mindég többen és
többen lesznek azok, akiket a pártvezérek
viselkedése gondolkodásra kényszerít, az
ebből keletkező hátrányokért pedig vessen
magára az, aki ludas a dologban.

Szemfényvesztők.

A «Bányamunkás» 1926. évi november hó 18-án megjelent számában egyesületünk vezetőségi üléséről ír. Ebben a cikkben denunciaciót akarja az egyesületet a tagok előtt azáltal, hogy egyesületünk vezetőit úgy állítja be, mintha a jelöltjével megállapodtak volna az ő megválasztását illetően.

Amikor látták, hogy a munkásság ezt nem hiszi el, egy újabb hazugsággal állnak elő. — Azt állítják, hogy Csóka és Batta Budapesten Polónyi nevezetű, volt tatabányai tanítóval a Podmaniczky uccai Move épületben tanácskoztak, a követendő taktikát illetően. Ő tőle kértek jelöltet.

Ahány szó, annyi hazugság.

Az az állítás, mintha mi Polónyival, vagy bárki mással, a «Magyar Munkások Egyesületének» tagjaival vagy vezetőivel tárgyaltunk volna, a legáljasabb rágalom és aki ezt állítja, az hitvány rágalmazó.

Tessék a bíróságnál elégtételt keresni és ne bujjanak állandóan a sorokba és onnan szórják piszkolódásaikat. Éppen a «Bányamunkás» fullajtárai azok, akik oda járnak és hordják a híreket és összeköttetéseket azokra a bányatelepekre, melyekről a «Bányamunkás» azt írja, «náluk egység van».

Mi köszönjük azt az egységet, amely a fajvédőkkel és a különféle kétes alakulatokkal tart fenn egységet.

Az angol bányamunkások hetedik hónapja állanak harcban.

A nagy kapitalista gazdálkodás fenállása óta alig volt példa oly nagy küzdelemre, mint ami közel hét hónap óta folyik Angliában, az angol bányamunkások és az angol bányatulajdonosok között.

Az angol bányamunkások védelmi harcot vívnak, amelyet a bányatulajdonosok provokáltak ki a munkaidő meghosszabbításával és a munkabérek leszállításával. Amikor a munkaadók munkásaikat harcra kényszerítették Angliában, velük együtt öt millió munkás szüntette be a munkát. Érthetetlen okoknál fogva a szolidaritás csakhamar megszűnt. Az angol bányászok kifejezetten egyedül maradtak a harcban, bár úgy az angol, mint a világ többi bányamunkásai anyagi segítséget ígértek a harcoló bányászoknak.

Nem tudjuk még, hogy mi lesz a harcnak a vége, egyet azonban látunk és ez az, hogy a harc nagyon messzire húzódik és a bányász internacionále, amely tudunkkal azért alakult, hogy a veszélyben levő egyes országok bányamunkásait harcukban támogassa, eddig semmit sem tett.

Jelenleg még nem akarunk kritikát gyakorolni a bányász internacionále működése fölött, egyet azonban mégis meg kell állapítanunk, még pedig azt, hogy a hirdett szolidaritást nem egészen tartották be, már pedig az angol bányászok harca a nagy kapitalistákkal szemben mégis csak közös harca a világ összes bányamunkásainak, amikor köztudomású, hogy ezen harcban az angol államnak is része van, s ezért megdöbbenve nézzük azt a gigászi küzdelmet, amelyet bányász szaktársaink vívnak messze Angliába.

Jó szerencsét

c s i n á l minden gazdasszony, aki **paprika és egyéb apró fűszerezéskészletét** nálam szerzi be, mert nálam **elsőrendű árut** a legolcsóbban kapja. — Nálam kapható a **fűszerek gyöngye, az édes nemes csemege paprika** a legolcsóbb napi árban. Egyszeri vásárlás meggyőződte, hogy **áruim** mint **áruimról**.

FARKAS PÉTER

paprika áruhaza

Salgótarján, Piac-tér.

Felhívás.

Ezúton is felhívjuk az összes helyicsoportjaink bizalmiférfiait, hogy az alant feltüntetett tagjárulékok szedendők, valamint segélyek fizetendők az egyesületünk köteleibe tartozó tagjaink részére.

Havi járulék.

I. osztályú bélyeg	1.20 pengő.
II. „	0.80 „
III. „	0.08 „
Utánfizetési bélyeg	0.40 „

Betegsegély.

I. osztályban 1—4. hétre	2.— pengő, 4—7. 3.— pengő, összesen 5.— pengő.
II. osztályban 1—4. hétre	1.50 pengő, 4—7. hétre 2.50 pengő, összesen 4.— pengő.

Költözködési segély.

I. osztályban	4.— pengő.
II. „	2.— „

Temetkezési segély.

1—5. éves tagnak.

	Tag után	Feleség után
I. osztályban	15.— P	6.— P
II. „	10.— P	4.— P

5—10. éves tagnak.

I. osztályban	20.— P	10.— P
II. „	15.— P	6.— P

10. éven felüli tagok temetkezési segélye.

I. osztályban	30.— P	15.— P
II. „	20.— P	10.— P

Kereskedelmi iskolai magánvizsgálatra mérsékelt díjazással előkészít és jelentkezőket elfogad, **Sztankovits János** áll. isk. igazgató, okl. polgári iskolai tanár.

Alakuló közgyűlések voltak a kerületben.

Horthy-telep.

Horthy-telep és Nemti község területéhez tartozó szaktársak november hó 28-án, délután 3 órakor a kaszinó nagytermében tartották alakuló gyűlésüket. — A gyűlés levezetésére elnöknek Zsugya Sándor szaktársat választották meg, a napirendet Csóka Vendel és Batta Gyula, az egyesület tisztviselői ismertették, akik részletesen kifejtették az egyesület céljait és foglalkoztak az egyesülettel szemben elhangzott rágalomokkal, amelyre a rágalmazóknak méltó válasszal feleltek. A jelölt bizottság előterjesztésére a vezetőségbe elnöknek: Zsugya Sándor, alelnöknek Kaszás József és Vass Pál, pénztárnoknak Oravecz József és Fekete Gábor Danyi, jegyzőnek Tóth Sándor, ellenőröknek Nádasdi Imre és Oláh Gáspár, vezetőségi tagoknak Ballón János, Bakos József, Tóth József és Kiss Árpád szaktársakat választották meg.

Helyreigazítás. Mult számunkban csoport alakulások cím alatt megjelent tudósításunkban a lapujtó és a karancsaljai vezetőségi nevek tévedés folytán összekeveredtek, az alábbi tudósítás helyes:

Lapujtó. okt. 31-én.

Elnök ifj. Juhász Mátyás, alelnök Oravecz Pál, Kovács Sándor hore, pénztárnok Szukán Ágoston, jegyző Lantos Gáspár Kovács, ellenőrök Szabó István és Horváth István tuki. Vezetőségi tagok Hives János kanna, Lantos János Gyura, Tóth János Mátyás, Lantos Mátyás, Kovács Pál hore, Lavaj Péter, Juhász Ernő, Hegedűs Kálmán, Szabó Péter, Gyurcsik Lajos, Hegedűs Károly és Lipták Pál.

Karancsalja, okt. 31-én.

Elnök Mancel András, alelnökök Andó Sándor és Romász János, pénztárnok Szikszai János, Hízsnyal Gyula, jegyző Tóth Pál, ellenőrök Csipke Mátyás, Mancel József pipa. — Vezetőségi tagok Szikszai András, Csipke Gábor, Hives István, id. Bartus János, Nagy Lajos, Csirke István, Gserák Sándor, Tóth János matyó, Tóth Mátyás tőgyös, Styaszni János, Kozik Ferenc.

H I R E K.

Előfizetési felhívás!

Bányászok! Szaktársak!

Lobogtassátok magasra a bányász zászlaját, fizessetek elő lapunkra.

Egyes szám ára 2000 kor. Negyedévre 10.000 korona, fél évre 20.000 kor., egész évre 40.000 korona.

Bányászserencsétlenség. Amerikából érkezett lapjelentések szerint az ottani kőbányában súlyos bányászserencsétlenség történt. A leomló kő 60 bányászt maga alá temetett. Két napi fáradságos munka után 9 embert élve, 51-et pedig halva húztak ki a leomlott kő alól.

Ismét baleset Baglyasalján a „Sára”-ban. — Alig múlt pár hónapja annak, hogy a „Sára” akna hét áldozotát temettük, most ismét arról értesítenek bennünket, hogy folyó hó 8-án reggel 8 órakor, a 128. számú fejtésben Makó Józsefet, baglyasaljai helyicsoportunk egyik ellenőreit, egy négy és fél métermázsás kő a fejtésnél maga alá temette. — Az eddigi megállapítás szerint Makó József szaktársunk belső zuzódást és bardatörést szenvedett. Állapota meglehetősen súlyos, a salgótarjáni kórházba ápolják.

Ez esetben csupán annyit kívánunk hozzáfűzni, szerencse, hogy Makó szaktárs csak patához tartozó 3 szaktárs jelen volt, mert ellenkező esetben a szerencsétlenség Makó szaktársunkra nézve sokkal súlyosabb következményekkel járt volna.

Ugyancsak arról értesítenek bennünket, hogy a sérült kiszállítása megint nehézségekbe ütközött, mert a bányatelefon nem működött és így a 7 órakor történt baleset sebesültjét csak fél 10 órakor szállították ki a bányából. Ez uton is figyelmeztetjük az illetékeseket, hogy ügyeljenek a bányarendszeti szabályok betartására.

Bányászhalál. Környebányán novemb. 22-én halálos kimenetelű szerencsétlenség történt. Cziglán Ferencz vágár romlott levegővel telített vágatba jutott, ahol a gázos levegő megfojtotta.

Mégis csak sikkasztott. A salgótarján és környéki bányamunkásokat hosszú hónapok óta tartja izgalomba, hogy a mind és mind gyakrabban megismétlődő sikkasztások elkövetőivel mi fog történni. Ma azután a balassagyarmati kir. törvényszék Oravecz János felett mondott ítéletet. A vádlottat egy hónapi fogházbüntetésre és politikai jogainak gyakorlásától 3 évi megfosztásra, valamint a perköltések megtérítésére ítélte. Az ítélethez csupán annyit kívánunk hozzáfűzni, hogy Oravecz János, szerény tudomásunk szerint, igazán nem volt arra utalva, hogy a munkások filléreit elvegye, mert a Szövetségnek viselt tisztségéért olyan becsületes fizetésben részesült, amelyből tisztességesen megélhetett. A feljelentést ellene a Magyarországi Bánya és Kohómunkások Orsz. Szövetsége tette meg. Persze egy kicsit elhamarkodta a dolgot, mert nem számított arra, hogy a becsületes emberek bemocskolásában, valamint az ellenszervezet felépítésében Oraveczre, mint sikkasztóra hű társat fognak találni. Ugyanis Oravecz János a salgótarjáni kerületben elterjedt hírek szerint, ígéretet tett, hogy újra kabátot fog fordítani, ott hagyja Vágiékat és hűséges uszályhordozója lesz a Magyarországi Bánya és Kohómunkások Szövetségének. Egy csöppet sem irigyeljük az ilyen embereket a Magyarországi Bánya és Kohómunkások Orsz. Szövetségétől, sőt ellenkezőleg, készséggel felajánljuk őket, vigyék magukkal és hirdessék az erkölcsöket.

GROSZ MIKSA

— FÜSZER- ÉS —
VEGYESKERESKEDÉSE

Salgótarján, Vasut-utca 20.

Hogy is volt az 1922-ben.

Peyer Károly és társainak a legutóbbi állásfoglalásom miatt borzalmas fájdalmaik vannak. Tudják, hogy rájuk nézve veszedelmet jelent az én működésem, azért most újra a rágalmak sorozatát zudítják ellenem.

Ezekre a következőkben válaszolok:

Peyer Károly 1920. februárban, becses bőrénél a féltésében Budapestre külföldre ment, mint üldözött és így helyezte biztonságba saját bőrét akkor, amikor a munkások ezrei voltak a különböző fegyházakban és internáló táborokban. Peyer Károlyt nem a munkásmozgalomban követett magatartásért üldözték, hanem a kommun időkben viselt dolgai miatt. Ezek közé tartoznak a butor beszerzései, amelyekkel a lakását berendezte. Ezen butorok egy részét a szövetség részére vásárolta, a szövetség nevében adta vissza, azok azonban a szövetségben soha nem voltak, erről a szövetség vezetősége soha nem tudott, sőt a szövetség alkalmazottai sem tudták.

Peyer Károly, amikor külföldre ment, a szövetség vagyonát képező, úgynevezett otthon alapot — 320.000 koronát — magával vitte, amiről a szövetség vezetősége nem tudott. Kint tartotta azt, habár tudta, hogy a szövetségnek mily nagy szüksége lett volna rá, a segélyek kifizetésére. Ebből a szövetségnek 51.780 korona kára volt. — Ugyancsak kint tartotta az angol bányamunkások adományát is, körülbelül 895.000 koronát. Ebből átutalt összesen 300.000 koronát, részben osztrák pénzben, ami az akkori magyar pénznek csak a felét érte.

A többi pénzt kint tartotta Ausztriában, szintén osztrák pénzben úgy, hogy ebből az összegből szintén vesztesége volt a szövetségnek. Ezeket a dolgokat tudták a munkások, ugyancsak tudta a pártvezetőség, de látták azonkívül azt a fényűző életmódot, amit Peyer kint Bécsben és Bádénben, azt a költséges életmódot, amit a felesége idehaza folytatott. Mindenki joggal kérdezhet, hogy miből telik, hisz Peyernek nincs vagyona, legalább is amikor elment nem volt és amikor haza jött tovább folytatta fényűző életmódját.

Ezen dolgai miatt Peyer ellen a párt közös választott birói eljárást folytatott, melynek határozata máig sem került nyilvánosságra.

Amikor Peyer tizenhat hónapi távollét után haza jött, féltette a pozícióját és énbennem látta az ellenfelet, azért az volt előtte a legfontosabb, hogy engem lehetlenné tegyen. Ezt máskülönben nem vihette keresztül, minthogy azt állította, hogy nem tudok elszámolni. Én kértem bizottság kiküldését, azt a bizottságot, amelyet 1921. május 5-én tartott vezetőségi ülés elhatározott. Ezt Peyer magakadályozta, nem engedte a vezetőségi ülés elé. Ugyancsak fordultam a szaktanácshoz, a pártvezetőséghez, azonban nem tudtam elérni, hogy bizottság vizsgálja felül az ügyeket.

Ez az ügy így került a polgári bírósághoz, ahol egy nyilatkozattal lett elintézve, amely nyilatkozat szerint a polgári bíróság, az akkori súlyos viszonyoknak tudja be az elszámolási különbözetet.

Álljon itt a nyilatkozat:

A bányász és Kohómunkások Országos Szövetségének.

Budapest.

Alulírott ezennel kijelentem, hogy a budapesti kir. ügyészség 45658/1923. k. ü. sz. vádiratban foglalt azon vádpontot, mely szerint mint a Magyarországi Bányász és Kohómunkások Országos Szövetségének tisztviselője a szövetség tulajdonát képező pénzből a szövetség előzetes tudta és beleegyezése nélkül márkát vásároltam, ezennel elismerem.

Elismerem, hogy a szövetség tulajdonát képező 1 drb. írógépet a szövetség előzetes tudta és beleegyezése nélkül eladtam s a befolyt összeget el nem számoltam.

Elismerem, hogy a szövetség könyveinek tanúsága szerint mutatózó 105.000 korona összeget felvettem s azzal a szövetségnek el nem számoltam, ami az akkori rendkívüli viszonyoknak tudható be.

Kötelezem magamat, hogy a szövetség fenti kárának megtérítése fejében 1924. ápr. hó 31-ig összesen 500.000, szóval ötszáz ezer koronát megfizetek akként, hogy a letétben lévő összeg a szövetség részére kiutaltassék s a különbözetet pedig a fenti határidőig 2 egyenlő részletben megfizetem.

A szövetség ellen íelmondási időre járó fizetés címén támasztott igényemről lemondok és az eziránt folyamatba tett pert nem folytatom tovább.

Egyben kijelentem, hogy a szövetség, vagy annak egyes vezetői ellen úgy a nemzetgyűlésen, mint a privát életben elhangzott sértő kijelentések, sajtóközlemények tölem távol állanak, s kijelentem, hogy az általam szétküldött körlevelekben foglalt kitételekért, amennyiben azokat a szövetség vezetősége, vagy annak egyes vezetője sértőnek találta bocsánatot kérek.

Budapest, 1924. február hó 6.

Batta Gyula.

Ezt a szervezeti formák között nem tudtam elérni csak azért, mert Peyer minden áron lehetlenné akart tenni s hogy ezt elérje, nem ártallotta, mint szocialista a rendőrséghez fordulni, sőt az akkori országos főkapitányhoz és attól kérte az én letartóztatásomat. Amikor ez így nem sikerült, egy újabb feljelentéssel fordult a rendőrséghez. Most hozta azután az írógép ügyet.

Az írógép ügye következő:

1919-ben, a kommun idejében Dorogon az ottani munkástanács az Esztergom Szászvári vállalatot egy írógépet rekvirált, ezt a gépet bevitték a szövetségbe javítás végett. Az írógép ott maradt a szövetségbe a kommun után is és Peyer utasításáraadtuk el. Az ebből származó 5000 koronát én felhasználtam bizalmi kiadásokra, ezen összeg felhasználásával számtalan bányamunkás és hozzátartozója kapta vissza szabadságát és hozzátartozóját.

Ezt a költséget tudta a bányamunkásság vezetősége, azonban Peyer nem engedte meg, hogy ezt bizottság előtt bizonyítsam, azt akarta, hogy ezt a rendőrség előtt igazoljam. Ezt nem tehettem meg, mert akkor más embert kellett volna berántani ér magamat is, ezért inkább vállaltam dacára, hogy Peyer a bíróság előtt sem tudta bizonyítani.

Ennek igazolására álljon itt a következő vizsgálóbírói határozat:

Másolat. B. 5340/1922. V. m. 120/922.

Végzés.

Sikkasztás büntetével gyanúsított Batta Gyula elleni ügyben a Magyarországi Bányász és Kohómunkások országos szövetsége sértettnek a büntügyi zárlat elrendelése iránti előterjesztett kérelmét elutasítja, s az összes iratokat a m. kir. államrendőrség főkapitányi hivatalához viszaküldöm, mert a nyomozás adatai szerint Peyer Károly szövetségi titkár 1920. február 8-án szabálytalanul adott át 400.000 koronát Batta Gyulának, mely összegről Batta Gyula külön elszámolt, s elszámolásában csupán 9673 korona hiány mutatkozik, amelyre azt állítja, hogy az arra vonatkozó nyugtái valószínűleg elkallódtak.

Ugyancsak nincs megcáfolva az eladott írógép tekintetében előadott védekezés. Mint hogy a nyomozás adataiból úgy a sértetnek, mint a gyanúsított által becsatolt iratokból kitűnik az, hogy a szövetség pénzügykezelése és könyvelése egyáltalában nem nevezhető alapszabályszerűnek, továbbá miután Kreutzer Géza szakértő véleménye szerint a szövetségi vagyonban lenforgó, 19.000 korona hiány, már akkor fennállott, amidőn Peyer Károly szövetségi titkár a szövetség vagyonát Battának átadta, s mert szövetségi szakértő véleménye nem kielégítő, hogy azzal a pénztári állapot tiszta képe, s a könyvelés szabályszerűsége megállapítható lenne, s végül, mert Peyer Károly becsatolt levelei szerint maga adta az utasítást arra, hogy egyes tételeket ne könyveljenek el, nyilvánvaló, hogy egyfelől nem állapítható meg megnyugvással az, hogy mennyi hiány forog fenn tényleg, s ha van is hiány, hogy ezen hiány Batta Gyula bűnös tevékenysége folytán állott volna elő, mint hogy ezek szerint a felek között csupán elszámolási vita forog fenn, azonban a bűncselekmény nyomatókos gyanúja hiányzik, másfelől semmi adat nincs arra, hogy gyanúsított vagyonának elrejtése, vagy elidegenítése által a kártérítési alapot elvonni igyekeznék, a rendelkező rész értelmében kellett határozni.

Budapest, 1922. április 9.

Krayzel, s. k.

Ugyancsak a fentiek igazolására csatolom a következő birói végítéletet:

A magyar Állam nevében!

A budapesti központi kir. Járásbíróság dr. Gergely István budapesti ügyvéd által képviselt Batta Gyula, a Magyarországi Bányász és Kohómunkások országos szövetségének volt titkára, b.-pesti lakos felperesnek, dr. Györky Imre budapesti ügyvéd által képviselt Magyarországi Bányász és Kohómunkások Országos Szövetsége alperes ellen 138.600 korona tőke és jár. iránt 1922. ápr. 27 napján a fenti szám alatti beadott keresetlevéllel megindított perében a szóbeli tárgyalásnak 1922. évi június 2-án tartott befejezése után meghozta a következő végítéletet:

Alperes végrehajtás terbe mellett köteles 69.300 korona tőkét, ennek 1922. április 27-től járó 5% kamatát és 8456 korona perköltséget 15 nap alatt felperesnek megfizetni.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Egy próbavásárlással meggyőződhetik, hogy 40 év óta fennálló

Baumann Adolf

férfi- és női divatárú cégnél

legjobb minőségű árut feltűnő olcsón vásárolhat.

Allandóan raktáron: Női-, leány-, férfi- és fru kabátok és öltönyök.

KESZLER ÁRPÁD

ÓRAS ÉS ÉKSZERÉSZ

SALGÓTARJÁN. Fő-utca 304.

Karácsonyi és névnap ajándékok.

A legolcsóbb bevásárlási forrás arany és ezüst ékszer különlegességekben.

Vessék törött aranyat és ezüstit a legmagasabb áron. Minden nalam vásárolt óráért 5 évi irásbeli jótállat vállalom. — — — Órajavítások műhelyemben pontosan eszközöltnak.

A keresetnek a fenti marasztalási összeget meghaladó részét a kir. járásbírárság elutasítja.

A kiszabandó ítéleti illetéket alperes köteles viselni.

Indokolás.

Felperes 1918. március 1-től volt alkalmazva felperesnél és pedig legutóljára mint szövetségi titkár. Alperes 1922. február 27-én felperes szerint jogos indokok nélkül és előzetes felmondás nélkül elbocsájtotta felperest szolgálatából. Felperes 12 havi felmondási időre járó fizetése címén, minthogy havonta 11.550 korona fizetést kapott 138.600 koronát követel alperestől.

Alperes vitatta, hogy a felmondás nélküli elbocsájtásra okot szolgáltatott azzal, hogy a szövetség vagyonát hűtlenül kezelte, sikkasztott, ami miatt bűnvádi feljelentést is tett felperes ellen és a bűnvádi eljárás folyamatban van. Kérte a bűnvádi eljárás befejeztéig az ügyet felfüggeszteni. Becsatolta 2. alszám alatt a szövetség vezetőségének 1922. február 27-én tartott üléséről felvett jegyzőkönyv másolatát, mely ülésen a hűtlen kezelést megállapították. Alperes tagadta a kereset összecszerű helyességét.

Felperes tagadta a hűtlen kezelést és a sikkasztást. Csatolva B. és C. alatt a vizsgálóbíró és vádtanács határozatát. D. alatt csatolta az alapszabályokat, s annak 17-ik §-ára való hivatkozással tagadta, hogy a 2. alszámú jegyzőkönyvet aláíró vezetőség határozata alapszabályszerű, illetve érvényes volna, mert a felügyelő választmány nem folytatta le a vizsgálatot. A 2. alszámú jegyzőkönyv alaki valódiságát nem kifogásolta. Ellenezte a per felfüggesztését.

Az összecszerűség kérdésében alperes bírói felhívásra nem tudta megjelölni, hogy mennyi volt felperes fizetése, miért a bíróság kihalgatta eskü alatt alperest és őt megeskette.

A bíróság nem látta indokoltnak az eljárás felfüggesztését, mert a B. és C. alatt csatolt okiratok amellett szólnak, hogy a felperes bűnössége a bűnvádi eljárás során nem lett megállapítható. Ebből következőleg alperest kötelezte az elbocsájtásra szolgáló ok bizonyítására, azonban alperes csak a 2. alatti jegyzőkönyvvel kíván bizonyítani.

Ez a jegyzőkönyv bizonyítékot nem képez nem csak azért, mert az alperesi vezetőség saját tényét tartalmazza, de azért sem mert alapszabályok 17-ik §-a szerint a felügyelő választmány van hivatva a tisztviselők részéről fenforogni látszó szabálytalanság megállapítására nem pedig a vezetőség. Már pedig arra nincs adat, hogy a felügyelő választmány a szabálytalanságot megállapította volna.

Bizonyíték hiányában alperes védekezését valótlannak tekintette a bíróság, s ennek folyamánként megállapította, hogy felperes nem szolgálhatott okot a felmondás nélküli elbocsájtásra, hogy tehát alperes a felmondási időre járó járandóságát köteles a felperesnek megfizetni.

A felmondási idő kérdésében figyelemmel arra, hogy felperes mint II. titkár csak arra a felmondási időre tarthat igényt, mely az 1910/1920. M. E. rendelet szerint a fontosabb teendőkkal megbízott alkalmazottakat illeti, csak 6 hónapi felmondási igényt talált megállapíthatónak.

Az összecszerűség kérdésében alperes maga sem tudván megmondani, hogy mi volt a felperes fizetése, e tekintetben a felperes esküvel megerősített vallomása volt az irányadó, mely szerint havonta 11.550 korona volt felperes fizetése.

A perköltség egészben alperest terheli, mert a kereset összecszerűsége a bírói megállapítástól függött.

Budapest, 1922. június 20.

Jakabfalvy bíró, s. k.

Ezekből látható világosan, hogy Peyernek az volt a célja engem eltenni lábálól, ezt pedig a szervezeti formák között nem tudta volna elérni, azért fordult a polgári bírósághoz mert tudta, hogy ezáltal elhúzódik az ügy és épen akkor voltak a nemzetgyűlési választások és abban én nem vehetek részt,

tehát elérte célját. Most azután azt állítja Peyer, — akkori igazi célját palástolja — hogy én és Csóka nem engedjük korábban haza. Ebből annyi igaz, hogy én és Csóka nem menesztettünk küldöttséget Bádénba, akik őt ünnepélyesen haza hívták volna. Azonban én már 1920. októberben személyesen megmodtam Peyernek, nincs semmi akadálya annak, hogy haza jöjjön, mert az orgazdaság vádjá alól felmentették épen az én közbenjárásomra és akkor Peyer azt mondta, ne hogy az a látszat legyen mint ha ő azért nem jött volna mert ez az orgazdasági ügye volt, ezért csak karácsonykor fog haza jönni. Elmúlt a karácsony, Peyer nem jött, újév után Paulusz Róbert utján azt üzenete küldjünk Bádénba egy bányász küldöttséget és az hívja haza hivatalosan és avval a küldöttséggel haza fog jönni, én és Csóka azt mondtuk, írja ő ezt meg a szövetségnek és akkor hivatalosan fogunk válaszolni, mert a szövetségnek abban az időben annyi pénze sem volt, hogy a segélyeket tudta volna fizetni, tehát ilyen küldöttségnek a költségét még kevésbé sem tudta volna fedezni. De azonkívül nem is akartuk ezt meg csinálni, mert ez összeférhetetlen a szakszervezeti szellemmel.

Ezek a dolgok azt igazolják, hogy Peyer nem kizárólag a szervezeti működésekből kifolyólag emigrált, hanem egyéni érdekből. Így néz ki Peyer pszichológusainak másikkal, akiknek a szeme kinyílt, az látja azt is és azután ítélt. Én a rágalmak dacára felvettem a küzdelmet a munkásság érdekeiért és ettől nem tágitok, minden rágalom dacára és igyekszem a munkásság ügyét győzelemre juttatni. Ott áltam a legnehezebb időben, megvertem magam, lezártam magam, még sem tágitottam és most amikor ismét bekapcsolódtam a munkásmozgalmába, nem hagyom magam félrevezettetni a rágalmaktól.

Batta Gyula.

Friedmann Rezső RUHAÜZLET.

Dus választék férfi-, fiú-
téli kabátokban, városi
búndákban.

Külön mérték utáni osztály.
Kedvező fizetési feltételek.

GESCHEIT JÓZSEF

liszt- és termény
kereskedése

SALGÓTARJÁN.

Telefon szám: 64.

BLAYER FARKAS

ezelőtt

WETZLER és BLAYER

Ajánlja dus raktárát férfi-
és női szövetekben, vászon,
kanavász, damaszt ágyteri-
tők, függönyök, női kész
ruha és kabátokban, férfi-,
női- és gyermekcipőkben.

Feltűnő olcsó árak, kedvező fizetési feltételek mellett.

Cipők mérték után is rendelhetők.

Hirdetéseket felvesz a „Bányász” kiadóhivatala.

El ne mulassza
megtekinteni

Sonnenschein Dávid

áruházát.

Női-, férfi cipők.

Tájékoztatásul a vezetőségi tagoknak.

A bányatelepen úgy a tagok, mint a vezetőségi tagok, bizonyos tekintetben tájékozatlanok, nem tudják mi a kötelességük. A tagok a vezetőségi tagoktól várják az utbaigazítást. Ennek az áldatlan állapotnak a megszüntetésére a következőket ajánljuk úgy a tagoknak, mint a vezetőség figyelmébe:

A tagok csoportokká alakultak, megválasztották a vezetőségeket. Ezen vezetőségi tagoknak a kötelessége a csoport tagjainak az ügyes-bajos dolgait elintézni. Ehhez azonban szükséges, hogy a tagok a vezetőség ezen munkáját elősegítsék. Ezt úgy érjük el, ha a tagok az ő ügyeikben megkeresik a vezetőségi tagokat és pontosan az igazságnak megfelelően elmondják és senki nem halgat el sérelmet, mert akkor nem lehet orvosolni és ez zugolódásra ad alkalmat, amit ki lehet kerülni.

A vezetőségi tagoknak viszont kötelességük, hogy a tagok körében utána nézzenek és a netalán elhalgatott sérelmeket felvegye, ugyancsak a tagok által előadott sérelmeket összegyűjtse és amit az ő saját hatáskörében el tud intézni, azt igyekszik a legjobb tudása szerint elintézni. Olyan természetű ügyeket, amelyek a vállalat igazgatóságához tartoznak, elintézés végett azokat az ügyeket összegyűjti és az egyesület központi titkárságának átadja. Továbbá az egyesület titkársága és a tagok között fentartja az érintkezést, kiosztja a szaklapokat az előfizetőknek, általában minden esetben úgy a tagoknak mint az egyesületnek segítségére van és eszközli a befizetéseket.

A szaklapok kezelése a leghelyesebben úgy történik, ha a vezetőségi tagok gyűjtik az előfizetéseket és az összegyűjtött előfizetéseket és az összegyűjtött előfizetéseket a helyicsoportoknak az összes vezetőségi tagok leadják, akkor a helyicsoport a szaklap kiadóhivatalával, vagyis az anyaegyesülettel közli és ugyancsak a vezetőség a saját hatáskörében megbíz egy vezetőségi tagot, aki a lap átvételét és elszámolásokat intézi, a fennmaradó lapokat visszaszármaztatja. A lap megjelenése alkalmával a lapokat a központtól átveszi és átadja azoknak a vezetőségi tagoknak, akik az előfizetést gyűjtötték, kiosztás végett. A lap részére az előfizetéseket már a lap megjelenése előtt kell gyűjteni és az előfizetési díjakat bérfizetésekor kell beszélni. Ha a vezetőségi tagok ilyen beosztással végzik a munkájukat, nem kerül megerősítésbe és biztos siker koronázza munkájukat.

Fel tehát a munkára!

A központi vezetőség.

Nyomdavezető: Friedler Samu.